

N:o 79.

Ank. till Riksd. kansli den 11 maj 1896, kl. 2 e. m.

Memorial, angående statsregleringen för år 1897.

(R. A.)

Sedan icke allenast beloppen af de utaf Riksdagen beviljade anslag blifvit af Riksdagen bestämda, utan ock de summor blifvit fastställda, hvartill såväl statsverkets ordinarie inkomster som tull- och postmedlen, bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter, stämpelmedlen, bränvinstillverkningskatten och hvitbetssockertillverkningsafgiften för år 1897 skola beräknas, äfvensom beslut fattats, huru stor del af riksbankens vinst för år 1895 skall öfverlemnas till statsverket, får utskottet, jemlikt 39 § riksdagsordningen, för Riksdagen framlägga resultatet af statsregleringen jemte den utskottet åliggande utredning af riksgäldskontorets behof.

Härvid har utskottet dock först att afgifva yttrande öfver vissa väckta, ännu oafgjorda förslag samt angående sättet för anvisande af vissa anslagsbelopp med mera, på sätt här nedan synes.

I propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t föreslagit, att såsom tillgång vid förevarande statsreglering må beräknas och användas *öfverskott å statsregleringarna för föregående år* 8,296,000 kronor.

Beträffande resultatet af 1894 års statsreglering hade statskontoret i underdånig skrifvelse den 17 juli nästlidet år anmält, att å statsverkets

inkomster samt ordinarie och extra förslagsanslag uppstått ett netto- öfverskott af	kronor 8,166,889: 31
hvertill borde läggas:	
af myntverkets behållning för år 1894 enligt nådiga brevet den 5 maj 1882	„ 52,507: 03
besparing å nionde hufvudtitelns anslag »bidrag till folkskolelärares pensionering»	„ 500: —
odisponerade behållningar å en del extra statsanslag enligt särskilda nådiga föreskrifter	„ 76,259: 17
så att öfverskottet på det hela uppginge till	kronor 8,296,155: 51.

I samma skrifvelse hade statskontoret vidare, beträffande förhål-
landet med den uti rikshufvudboken under benämning af »fonden för
reserverade medel» upplagda särskilda räkningen öfver öfverskott och
brister i statsregleringarne, omförmålt, att behållningen i denna fond enligt
1893 års rikshufvudbok utgjorde ... kronor 899,638: 23

hvertill komme ofvannämnda öfver- skott	„ 8,296,155: 51	9,195,793: 74;
att om derifrån afräknades hvad i 1894 års riksstat blifvit anvisadt att från fonden utgå	53,453: 43	
uppkomme det belopp af	kronor 9,142,340: 31,	
hvertill, enligt 1894 års rikshufvudbok, behållningen å nyssnämnda sär- skilda räkning vid samma års slut uppginge; samt att af denna behåll- ning, hvaraf vore disponerade enligt 1895 års riksstat 172,000 kronor och enligt 1896 års riksstat 674,000 kronor, alltså återstode att disponera en summa af 8,296,340 kronor 31 öre.		

Angående statsregleringen för år 1895 har departementschefen
meddelat, att enligt en approximativ beräkning öfverskottet å densamma
skulle blifva omkring 13,700,000 kronor, hvilket öfverskott departements-
chefen ansett icke böra tagas i anspråk för den nu föreliggande stats-
regleringen, utan böra reserveras för den budget, som skall uppgöras
för år 1898.

Utskottet hemställer,

1:o

att såsom tillgång vid statsregleringen för år
1897 må beräknas och användas öfverskott å stats-
regleringarna för föregående år 8,296,000 kronor.

Kongl. Maj:t har i statsverkspropositionen föreslagit Riksdagen att till *arbetareförsäkringsfonden* afsätta 1,400,000 kronor.

I sammanhang med aflåtande till nästlidet års Riksdag af proposition om antagande af en lag angående försäkring för beredande af pension vid varaktig oförmåga till arbete föreslog Kongl. Maj:t Riksdagen, att för berörda försäkring måtte afsättas ett belopp af 1,400,000 kronor, att till statskontoret öfverlemnas för att af statskontoret tills vidare förvaltas och fruktburgöras till förmån för den blifvande pensionsfonden enligt de närmare grunder, som af Kongl. Maj:t kunde meddelas. I skrifvelse den 17 maj 1895 anmälde derefter Riksdagen, att Riksdagen, som icke bifallit berörda lagförslag, men hos Kongl. Maj:t anhållit, att Kongl. Maj:t ville taga frågan under förnyad pröfning samt, efter vidtagande af erforderlig utredning, för Riksdagen framlägga det förslag, Kongl. Maj:t kunde finna påkalladt, beslutit att, för försäkring för beredande af pension vid varaktig oförmåga till arbete, i riksstaten för år 1896 afsätta ett belopp af 1,400,000 kronor.

Angående förvaltningen af dessa medel har Kongl. Maj:t enligt bref den 15 sistlidne november förordnat, att samma medel skola tills vidare hos statskontoret särskildt bokföras under benämningen »Arbetareförsäkringsfonden» samt fruktburgöras på sätt genom kongl. brefvet den 31 augusti 1877 är föreskrifvet angående öfriga under statskontorets vård ställda fonders och kassors medel.

Till protokollet öfver finansärenden den 13 januari innevarande år (finansplanen) har statsrådet och chefen för kongl. finansdepartementet angående nu ifrågasatta ytterligare afsättning anført följande:

»Ehuru den utredning, som bör föregå framläggandet af nytt förslag i ämnet för Riksdagen, enligt hvad chefen för civildepartementet meddelat, ej blifvit bringad till slut, anser jag mig likväl, efter samråd med bemälda departementschef, under alla förhållanden böra hemställa, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva, att till den sålunda bildade arbetareförsäkringsfonden må äfven i riksstaten för år 1897 afsättas ett belopp af 1,400,000 kronor.»

I en inom Andra Kammaren af herr *A. Hedin* m. fl. väckt, till statsutskottet remitterad motion (n:o 137) har föreslagits, att Riksdagen måtte besluta, att år 1897 till arbetareförsäkringsfonden skall, utöfver den af Kongl. Maj:t föreslagna summa, afsättas ett belopp af 8,400,000 kronor. I fråga om motiveringen för denna hemställan tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen.

Med hänsyn till den ovisshet, som ännu råder rörande sättet för arbetareförsäkringsfrågans slutliga lösning, har utskottet ansett större

afsättning af medel för ofvanberörda fond ända, Kongl. Maj:t föreslagit, icke för närvarande böra ifrågakomma, och får alltså hemställa,

2:o

att Riksdagen må, med afslag å herr A. Hedins m. fl. ifrågavarande motion, besluta, att till arbetareförsäkringsfonden skall i riksstaten för år 1897 afsättas ett belopp af 1,400,000 kronor.

I en inom Andra Kammaren väckt, till statsutskottet hänvisad motion (n:o 172) har herr *L. P. Larsson* i Berga hemställt, att hälften af öfverskottet från 1894 och 1895 års statsregleringar må användas till bildande af en fond, afsedd att vid genomförande af successivt bränvinsförbud ersätta den till staten nu inflytande tillverkningskatten å bränvin.

Då förevarande motion hvilar på den förutsättningen, att ett bränvinsförbud skall komma till stånd, men något beslut i sådan riktning ännu icke blifvit fattadt, får utskottet, som vill påpeka, att den af motionären ifrågasatta fonden måste, om dess ändamål skall vinnas, uppgå till åtskilliga hundra millioner kronor, hemställa,

3:o

att herr *L. P. Larsson*s ofvån omförmälda motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Till bestridande af kostnader för *kompletteringsarbeten å Vestkustbanan* har Riksdagen (statsutskottets utlåtande n:o 56 och memorial n:o 74 punkt II) beviljat ett belopp af 1,350,000 kronor. Om sättet för anskaffande af detta belopp äfvensom om Kongl. Maj:ts framställning, att en del deraf måtte utgå redan under innevarande år, åligger det utskottet att nu afgifva yttrande.

Kongl. Maj:t hade föreslagit, att anslaget skulle utgå från riksgäldskontoret med högst 650,000 kronor under år 1896 och med återstoden under år 1897.

Utskottet, som icke har något att erinra deremot, att 650,000 kronor af berörda anslag utgå redan under detta år och resten 700,000 kronor under år 1897, får, då statsregleringen för sistnämnda år dertill lemna tillgång, föreslå, att beloppet 700,000 kronor anvisas till utgående å riksstaten utom hufvudtitlarne. Hvad härefter beträffar den summa af 650,000 kronor, som, när den skulle utgå år 1896, bör göras obe-

roende af riksstaten för år 1897, har utskottet ansett önskvärdt, att den samma icke anskaffas genom upplåning. I statsverkspropositionen hade Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva att, för påbörjande af arbeten för vissa förbättringar vid Stockholms centralstation, redan under år 1896 finge af jernvägstrafikmedlen användas ett belopp af 500,000 kronor, och hade chefen för civildepartementet till stöd därför andragit, att, då till statskontoret från jernvägsstyrelsen för år 1895 inlevererats 9 millioner kronor, eller 2 millioner kronor mera än hvad för samma år under ordinarie inkomster af statsbanorna i riksstaten uppförts, jernvägstrafikmedlen med all sannolikhet kunde antagas komma att för år 1896 utöfver de sålunda disponerade 500,000 kronor lemna öfverskott att till statskontoret inlevereras till större belopp än den summa, 7,200,000 kronor, som vore i riksstaten för detta år beräknad. Kongl. Maj:ts öfvermålade framställning blef emellertid af Riksdagen endast på det sätt bifallen, att till vissa förbättringar för trafiken vid Stockholms centralstation beviljades ett belopp af högst 100,000 kronor, att utgå af jernvägstrafikmedlen under innevarande år.

Att det af chefen för civildepartementet gjorda antagandet, att för innevarande år ett betydligare öfverskott komme att uppstå å de beräknade jernvägstrafikmedlen, hvilat på goda grunder, framgår deraf, att under detta års fyra första månader från jernvägsstyrelsen till statskontoret inlevererats tillsammans 3,300,000 kronor. Med hänsyn härtill och då utom de till 7,200,000 kronor beräknade trafikmedlen för detta år kommer att från riksgäldskontoret till statskontoret öfverlemnas behållning å medel från Vestkustbanan, med all sannolikhet öfverstigande 500,000 kronor, anser utskottet det icke böra möta någon betänklighet att anvisa ifrågavarande 650,000 kronor till utgående af jernvägstrafikmedlen under innevarande år.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

4:o

att af det till bestridande af kostnader för kompletteringsarbeten å Vestkustbanan beviljade anslag å 1,350,000 kronor ett belopp af 650,000 kronor må utgå af jernvägstrafikmedlen för innevarande år och återstoden, 700,000 kronor, må anvisas å riksstaten för år 1897 utom hufvudtitlarne.

Deremot synes upplåning erforderlig för anskaffande af de för år 1897 beviljade 1,500,000 kronor af 1896 års fond till *låneunderstöd för enskilda jernvägar*, och hemställer utskottet i följd häraf,

5:o

att de af Riksdagen för år 1897 beviljade 1,500,000 kronor till låneunderstöd för enskilda jernvägar må till utgående från riksgäldskontoret anvisas, att enligt Kongl. Maj:ts disposition utbetalas, och riksgäldskontoret bemyndigas att medelst försäljning af svenska statsobligationer i mån af behof bereda erforderlig tillgång till förenämnda belopps utbetalning.

Med bifall till Kongl. Maj:ts derom aflåtna proposition och utskottets hemställan i dess utlåtande n:o 18 har Riksdagen bemyndigat riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen, för fortsatt utveckling af *statens telefonväsende*, ett lånebelopp af sjuhundra femtio tusen kronor, att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlemnande till telegrafstyrelsen riksgäldskontoret förorsakas, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemnade tillgång, dock så att dylika afbetalningar borde en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

Med anledning häraf hemställer utskottet,

6:o

att i förslagsberäkningen öfver riksgäldskontorets inkomster och utgifter från och med den 30 april 1896 till årets slut upptages fullmäktige medgifven upplåningsrätt för ofvan nämnda belopp 750,000 kronor.

Med bifall till Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen (statsutskottets utlåtande n:o 64 och memorial n:o 75), för uppförande af ny byggnad för allmänna *läroverket i Östersund*, beviljat ett räntefritt lån af 15,000 kronor, med skyldighet för läroverket att af dess byggnadsfond i vederbörlig ordning återbetala samma lån med 500 kronor årligen under 30 år.

I likhet med hvad förut i dylika fall egt rum torde lånet böra utgå från riksgäldskontoret; och enär statsregleringen lemnar tillgång till betäckande af såväl detta lån som det staden *Mariestad* från riksgäldskontoret beviljade lån å 150,000 kronor för tomtreglering (statsutskottets utlåtande n:o 55), hemställer utskottet,

7:o

att lånet för uppförande af ny byggnad för allmänna läroverket i Östersund må anvisas att utgå från riksgäldskontoret under år 1897 samt såväl dess belopp, 15,000 kronor, som beloppet af det staden Mariestad beviljade tomtregleringslån, 150,000 kronor, må uppföras å riksstaten för år 1897, att af statskontoret riksgäldskontoret ersättas.

Kongl. Maj:t har i statsverkspropositionen föreslagit, att till *förstärkande af statsverkets kassaförlagsfond* måtte afsättas 504,900 kronor.

Af statsrådsprotokollet den 13 januari innevarande år (finansplanen) inhemtas, att statsverkets kassaförlagsfond enligt 1894 års rikshufvudbok vid samma års slut utgjorde 14,122,907 kronor 27 öre.

I en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 122) har herr *O. A. Ericsson* i Ofvanmyra hemställt, dels att å de af Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen äskade anslag under fjerde och femte hufvudtitlarne måtte vidtagas åtskilliga besparingar, uppgående tillsammans till 9,374,650 kronor, dels ock, under förutsättning af bifall dertill, att 9,000,000 kronor måtte öfverlemnas till riksgäldskontoret, att användas till afbetalning å rikets skuld, samt att återstoden jemte hvad som i öfrigt kunde besparas måtte afsättas till statsverkets kassaförlagsfond.

Äfven utskottet anser, att öfverskottet å den föreliggande statsregleringen bör till statsverkets kassaförlagsfond afsättas. Det belopp, som härför finnes disponibelt, utgör emellertid, om utskottets här ofvan gjorda förslag bifallas, 800,100 kronor; och hemställer utskottet för den skull,

8:o

att Riksdagen må, till förstärkande af statsverkets kassaförlagsfond, å riksstaten för år 1897 anvisa 800,100 kronor.

Under förutsättning af bifall till hvad utskottet här ofvan föreslagit, och om i öfrigt några på statsregleringen inverkan beslut icke vidare varda af innevarande Riksdag fattade, skulle, *utan* inberäkning bland inkomsterna af bevillning af fast egendom samt af inkomst, statsregleringen för år 1897 utfalla sålunda:

Tillgångar och inkomster:

Öfverskott å statsregleringarna för föregående år	kronor	8,296,000: —	
Statsverkets <i>ordinarie</i> inkomster (statsutskottets utlåtande n:o 58)	„	20,655,000: —	
Statsverkets <i>extra ordinarie</i> inkomster eller bevilningar (bevilningsutskottets betänkande n:o 30)			
Tullmedlen	kronor	37,000,000: —	
Postmedlen	„	8,580,000: —	
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter ...	„	800,000: —	
Stämpelmedlen	„	5,000,000: —	
Bränvinstillverkningskatten ...	„	15,000,000: —	
Hvitbetssockertillverkningsavgiften	„	8,500,000: —	74,880,000: —
Af riksbankens vinst för år 1895 (bankoutskottets memorial n:is 7 och 8)	kronor	2,700,000: —	
hvidan tillgångarna och inkomsterna för år 1897, med undantag af bevilningen af fast egendom samt af inkomst, uppgå till	kronor	106,531,000: —	

Utgifter:

De på *ordinarie* stat uppförda utgifterna hafva blifvit bestämda till följande belopp:

<i>Första hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtande n:o 2)	kronor	1,320,000: —
<i>Andra hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtande n:o 3 och memorial n:o 22)	„	3,815,250: —
<i>Tredje hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtande n:o 4)	„	606,750: —
<i>Fjerde hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtande n:o 5 och memorial n:o 39) ...	„	25,987,920: —
Transport	kronor	31,729,920: —

	Transport kronor	31,729,920: —	
<i>Femte hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtan- de n:o 6 och memorial n:o 38)	„	7,046,300: —	
<i>Sjette hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtan- den n:is 7 och 7 b samt memorial n:o 24)	„	5,700,560: —	
<i>Sjunde hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtan- de n:o 8)	„	17,951,400: —	
<i>Åttonde hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtan- den n:is 9 och 9 a, memorial n:o 40 samt samman- satta stats- och lagutskottets utlåtan- den n:is 5 och 6)	„	13,500,440: —	
<i>Nionde hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtan- de n:o 10)	„	3,286,090: —	79,214,710: —
<i>De extra ordinarie</i> utgifter, som blifvit för år 1897 anvisade att utgå från statskontoret, utgöra:			
<i>Andra hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtan- de n:o 3)	„	28,250: —	
<i>Tredje hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtan- de n:o 4)	„	4,500: —	
<i>Fjerde hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtan- den n:is 5 och 50 samt memorial n:o 39)	„	4,324,980: —	
<i>Femte hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtan- de n:o 6 och memorial n:o 38)	„	5,880,860: —	
<i>Sjette hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtan- den n:is 7, 7 a och 7 b 15, 31 och 66 samt memorial n:is 31 och 32)	„	2,173,240: —	
<i>Sjunde hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtan- de n:o 8)	„	507,100: —	
<i>Åttonde hufvudtiteln</i> (statsutskottets utlåtan- den n:is 9, 52, 65 och 70, samt memorial n:o 40 och sammansatta stats- och			

 Transport kronor 12,918,930: — 79,214,710: —

Transport kronor	12,918,930: —	79,214,710: —
lagutskottets utlåttande n:is 5 och 6).....	„ 1,712,260: —	
Nionde hufvudtiteln (statsutskottets utlåttande n:o 10).....	„ <u>1,540,000: —</u>	16,171,190: —
Härtill komma <i>dels</i> utom hufvudtitlarne:		
Till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade jernvägar (statsutskottets utlåttande n:o 31)	„ 2,000,000: —	
till bestridande af kostnader för kompletteringsarbeten å vestkustbanan	„ <u>700,000: —</u>	2,700,000: —
<i>dels</i> , till utgående från riksgäldskontoret:		
Riksdags- och revisionskostnader samt aflöningar m. m., förslagsvis	„ 722,200: —	
Räntor å statsskulden och afbetalningar å de fonderade statsslånen..... kronor	13,397,200: —	
efter afdrag af de till riksgäldskontoret ingående ränte- och kapitalbetalningar, förslagsvis	„ <u>2,839,400: —</u>	10,557,800: —
lån för tomtreglering i Mariestad d:o till läroverksbyggnad i Östersund	„ 150,000: —	
	„ <u>15,000: —</u>	11,445,000: —
<i>dels ock</i> , om utskottets här ofvan under punkterna 2:o och 8:o gjorda förslag bifallas:		
afsättning till arbetareförsäkringsfonden	kronor 1,400,000: —	
till förstärkande af statsverkets kassaförlagsfond	„ 800,100: —	
Transport kronor	<u>111,731,000: —</u>	

	Transport kronor	111,731,000:—
hvilket utgiftsbelopp med	„	5,200,000:—
<hr/>		
öfverstiger summan af de här ofvan angifna tillgångarna och inkomsterna, bland hvilka bevillning af fast egendom samt af inkomst ej beräknats	kronor	106,531,000:—
Utskottet hemställer alltså,		

9:o

att Riksdagen må för år 1897 åtaga sig en bevillning af fast egendom samt af inkomst till belopp af fem millioner tvåhundra tusen kronor; samt

10:o

att bevillningsutskottet må erhålla uppdrag att föreslå sättet, huru nämnda bevillning bör utgå.

Kongl. Maj:t har i statsverkspropositionen föreslagit, att Riksdagen må medgifva, att vid statsregleringen för år 1897 de i Rikets Ständers skrifvelse den 12 maj 1841 angifna grunder i afseende å dispositionen af besparingarna å hufvudtitlarne fortfarande måtte blifva gällande.

Utskottet, som ej haft något att härvid erinra, får hemställa,

11:o

att Riksdagen må besluta, att vid statsregleringen för nästkommande år de i Rikets Ständers skrifvelse den 12 maj 1841 angifna grunder i afseende å dispositionen af besparingarna å hufvudtitlarne fortfarande skola blifva gällande.

Till närmare upplysning om såväl innehållet af riksstaten för år 1897, sådan den blifvit af utskottet förslagsvis upprättad, som ock riksgäldskontorets inkomster och utgifter till 1897 års slut, jemväl sådana de blifvit af utskottet beräknade, får utskottet hänvisa till hoföljande bilagor n:is 1, 2 och 3.

Enligt bilagorna n:is 2 och 3, innefattande förslagsberäkningar öfver riksgäldskontorets inkomster och utgifter från och med den 30

sistlidne april till nästkommande års slut, utgöra riksgäldskontorets utgifter:

för tiden från och med den 30 sistlidne april	
till detta års slut	kronor 30,332,572: 15
samt under år 1897	„ 16,258,900: —
	Summa kronor 46,591,472: 15.

Riksgäldskontorets inkomster åter hafva upptagits till:	
under år 1896, nu befintlig behållning inberäknad, kronor	34,145,287: 44
och under år 1897	„ 16,258,900: —
	Summa kronor 50,404,187: 44.

Inkomsterna och tillgångarna, den nu befintliga behållningen inberäknad, öfverstiga således utgifterna med 3,812,715 kronor 29 öre, utgörande riksgäldskontorets beräknade behållning vid 1897 års slut.

Stockholm den 11 maj 1896.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.

Reservationer:

vid punkten 2:o:

af herrar C. Lundeborg, H. P. P. Tamm och E. Bohnstedt:

»Den fråga, som här föreligger till afgörande, är icke huruvida arbetareförsäkring skall komma till stånd i Sverige eller ej. Derom har 1895 års Riksdag uttalat sig, då den i sin skrifvelse (n:o 70) till

Konungen, i samband med anmälan att Riksdagen icke kunnat bifalla ett af Kongl. Maj:t framlagdt förslag till lag angående försäkring för beredande af pension vid varaktig oförmåga till arbete, anhöll, att Kongl. Maj:t behagade taga frågan under förnyad pröfning samt, efter vidtagande af erforderlig utredning, för Riksdagen framlägga det förslag, Kongl. Maj:t kunde finna påkalladt, hvilket uttalande Riksdagen stärkte genom att i riksstaten för innevarande år för ändamålets vinnande afsätta 1,400,000 kronor. Kongl. Maj:ts nu framlagda förslag om ytterligare afsättning af medel för samma sak, bör därför icke ses ur någon annan synpunkt än den rent finansiella. Frågan blifver då endast den, om det kan anses finansiellt riktigt att fortsätta bildandet af en fond, om hvars användning för närvarande icke råder klarhet, ännu mindre enighet. Detta spörsmål synes så mycket hellre böra besvaras nekande, som staten nödgas upplåna penningar för betäckande af andra utgifter, och det torde få anses ekonomiskt både enklare och klokare, om staten, på samma sätt som den enskilde, icke bildar fonder för framtida behof förr, än fondbildning kan ega rum, utan att, såsom i förevarande fall skulle blifva händelsen, i sjelfva verket stödja sig på upplåning. Det torde för öfrigt vara uppenbart att, om Riksdagen, i stället för att afsätta medel till arbetareförsäkringsfonden och samtidigt upplåna medel för låneunderstöd åt enskilda jernvägar, af det tillgängliga öfverskottet anvisar för år 1897 erforderligt belopp, 1,500,000 kronor, till dylika låneunderstöd och derigenom undviker skuldsättning, hvilken åtgärd till sitt resultat är närmast jemförlig med ett afbetalande å statsskulden, statens ställning i båda fallen blifver densamma, och följaktligen också, sedan ifrågasvarande art af försäkring blifvit en verklighet, dess förmåga att bära de dermed förenade utgifterna lika.

Vi hafva därför ansett, att utskottet bort hemställa,

att såväl Kongl. Maj:ts förevarande framställning
som herr A. Hedins m. fl. omförmälda motion icke
må vinna Riksdagens bifall;»

af herr friherre *C. Klingspor*;

vid *punkten 5:o*:

af herrar *C. Lundeberg, H. P. P. Tamm* och *E. Bohnstedt*, som yrkat att urskottet skulle hemställa,

att det till låneunderstöd för enskilda jernvägsanläggningar för år 1897 beviljade belopp 1,500,000 kronor må till utgående från riksgäldskontoret anvisas och uppföras i riksstaten för samma år, att af statskontoret riksgäldskontoret ersättas;

samt vid *punkten 8:o*:

af herrar *C. Lundeberg, H. P. P. Tamm* och *E. Bohnstedt*, hvilka yrkat, att utskottet skulle hemställa,

att till förstärkande af statsverkets kassaförlagsfond må å riksstaten för år 1897 anvisas 700,100 kronor.

Herr *S. G. von Friesen* har anhållit att få antecknadt, att han icke närvarit vid behandlingen inom utskottet af detta memorial.

18

1912-1913

Table of Contents

Bilagor.

Bil.

R i k s s t a t

	Kronor.	ö.
Tillgångar och inkomster:		
Öfverskott å statsregleringarna för föregående år	8,296,000	—
Statsverkets inkomster:		
Ordinarie inkomster	20,655,000: —	
Bevillningar:		
Tullmedel	37,000,000: —	
Postmedel	8,580,000: —	
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter	800,000: —	
Stämpelmedel	5,000,000: —	
Bränvinstillverkningskatt	15,000,000: —	
Hvitbetssockertillverkningsavgift	8,500,000: —	
Bevilling af fast egendom samt af inkomst	5,200,000: —	
	80,080,000: —	
Af riksbankens vinst för år 1895	100,735,000	—
	2,700,000	—
	Summa kronor	111,731,000 —

N:o 1.

för år 1897.

	Ordinarie.	Extra.	Summa.	
Utgifter:				
<i>Att utgå från statskontoret:</i>				
Första hufvudtiteln	1,320,000	— — —	1,320,000	—
Andra d:o	3,815,250	28,250	3,843,500	—
Tredje d:o	606,750	4,500	611,250	—
Fjerde d:o	25,987,920	4,324,980	30,312,900	—
Femte d:o	7,046,300	5,880,860	12,927,160	—
Sjette d:o	5,700,560	2,173,240	7,873,800	—
Sjunde d:o	17,951,400	507,100	18,458,500	—
Åttonde d:o	13,500,440	1,712,260	15,212,700	—
Nionde d:o	3,286,090	1,540,000	4,826,090	—
Utom hufvudtitlarne	— —	2,700,000	2,700,000	—
Summa	79,214,710	18,871,190	— —	98,085,900
<i>Att utgå från riksgäldskontoret:</i>				
riksdags- och revisionskostnader samt aflöningar m. m. <i>förlagsvis</i>			722,200	—
räntor å statsskulden och afbetalningar å de fonderade statslånen	13,397,200	—		—
efter afdrag af de till riksgäldskontoret ingående ränte- och kapitalbetalningar, <i>förlagsvis</i> ...	2,839,400	—	10,557,800	—
lån för tomtreglering i Mariestad			150,000	—
lån till läroverksbyggnad i Östersund			15,000	—
				11,445,000
Afsättning till arbetareförsäkringsfonden				1,400,000
Till förstärkande af statsverkets kassaförlagsfond				800,100
				Summa kronor 111,731,000

Förslagsberäkning öfver riksgäldskontorets inkomster och

		Kronor.	ö.
Riksgäldskontorets kassabehållning den 30 april 1896	ö,368,641: 14.		
Kapitalfordran för tills vidare förräntade medel:			
emot uppköpta obligationer	668,048: 66.		
" reverser och depositionsbevis	8,286,500: —	8,954,548: 66.	
Fordringar i utländska valutor		8,526,256: 39.	
Fordran af liquidations- och amortisementsfonderna		383: 67.	23,849,829 86
Inkomster:			
Kapital- och räntebetalningar å till vissa bestämda föremål anvisade låneunderstöd, som intill 1896 års slut förfalla med 2,168,800 kronor men hvaraf beräknas inflyta		1,965,500: —	
Ränta å 1885—1896 års hela anslag till odlingslånefonden		248,600: —	
D:o å lån till kongl. telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende		170,100: —	
D:o å riksgäldskontorets tills vidare förräntade medel		100,000: —	
Af nettobehållningen år 1896 å Vestkustbanans trafikinkomster förslagsvis	738,279: 03.		
efter afdrag af inbetalda	319,908: 84.	418,370: 19.	2,902,570 19
<i>Upplåning:</i>			
Vid 1895 års riksdag beräknad upplåning:			
för samma och föregående år	788,163: 01.		
" år 1896	8,805,000: —	9,593,163: 01.	
Vid samma riksdag å riksgäldskontoret anvisadt belopp för inköp af Skåne—Hallands m. fl. jernvägar (Vestkustbanan)		14,124,475: 87.	
	Transport	23,717,638: 88.	26,752,400 05

	Kronor.	ö.
Transport	23,717,638: 88.	26,752,400 05
Vid 1896 års riksdag & riksgäldskontoret anvisadt ytterligare lån till kongl. telegrafstyrelsen för telefonväsendets utveckling	750,000: —	
	Kr. 24,467,638: 88.	
som minskas med:		
under tiden från den 4 maj 1895 genom försäljning af 1887 års 3 $\frac{6}{10}$ % obligationer verkställd upplåning	16,189,197: 50.	
återförda medel för hvilka upplåningsrätt förut beräknats:		
af kongl. telegrafstyrelsen återbetalda låne-medel för telefonväsendets utveckling	250,000: —	
skilnaden mellan 1894 års beräknade anslag till odlingslånafonden, 650,000 kr. och det enligt kongl. brefvet den 15 $\frac{1}{11}$ 1895 till utgående från riksgäldskontoret beräknade belopp, 32,446 kr. 1 öre ...	617,553: 99.	
icke utbetaldt belopp af lånet	1,120,250 kr. till mellersta	
Blekinge jernvägsaktiebolag	18,000: —	
	885,553: 99.	
	17,074,751: 49.	7,392,887 39
Summa kronor	34,145,287	44

		Kronor.	ö.
	Transport	4,444,137	62
För inköp af Skåne—Hallands m. fl. jernvägar, förslagsvis	14,124,475: 87.		
efter afdrag af utbetalda	10,705,430: —	3,419,045	87
För inlösen af icke afstämplade obligationer af 1880 års lån		2,371,842	—
För inlösen den $\frac{1}{7}$ 1896 af 1891 års tillfälliga lån		7,200,000	—
Låneunderstöd till enskilda jernvägar:			
1891 års fond, 5,000,000 kr.:			
återstoden af 1895 års anslag, 1,000,000 kr.	449,400: —		
" " 1896 " " 1,000,000 kr.	500,000: —	949,400	—
Odlingslånefonden:			
1893 års anslag	661,595: 47.		
1894 " "	32,446: 01.		
1895 " "	1,000,000: —		
efter afdrag af för sistnämnda år beräknade			
till kongl. statskontoret inflytande annuiteter			
. å odlingslån	390,700: —	609,300: —	
1896 års anslag	1,000,000: —		
efter enahanda afdrag	395,000: —	605,000: —	
Vid 1896 års riksdag på riksgäldskontoret anvisadt ytterligare			
lån till kongl. telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens			
telefonväsende		750,000	—
Af kongl. statskontoret till riksgäldskontorets förvaltning öfverlemnade kassa-			
behållningar		9,000,000	—
Återbetalning af riksgäldskontorets skuld till liquidations- och amortissemens-			
fonderna för lemnadt förskott		289,805	18
Beräknad behållning vid 1896 års slut		3,812,715	29
	Summa kronor	34,145,287	44

Förslagsberäkning öfver riksgäldskontorets

	Kronor.	ö.
Beräknad behållning vid 1897 års början.....	3,812,715	29
Inkomster:		
Kapital- och ränteinbetalningar å till vissa bestämda föremål anvisade låneunderstöd, som under år 1897 förfalla med 2,663,400 kronor, hvaraf beräknas inflyta	2,333,600: —	
Ränta å 1885—1897 års hela anslag till odlingslånefonden	267,600: —	
D:o å riksgäldskontorets tills vidare förräntade medel	50,000: —	
D:o å lån till kongl. telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende	188,200: —	
	2,839,400	—
<i>Ersättning af statsverkets medel:</i>		
Motstående för år 1897 upptagna riksdags- och revisionskostnader, aflöningar m. m. äfvensom annuiteter å de fonderade lånen samt räntor å öfrig stats-skuld.....	14,119,400: —	
efter afdrag af den för riksgäldskontoret under samma tid beräknade inkomst af kapital- och ränteinbetalningar	2,839,400: —	11,280,000: —
Lån för tomtreglering i Mariestad	150,000: —	
„ till läroverksbyggnad i Östersund	15,000: —	11,445,000 —
<i>Upplåning:</i>		
till betäckande af motstående beräknade utgifter:		
för odlingslånefonden	474,500: —	
„ enskilda jernvägar	1,500,000: —	1,974,500 —
Transport	20,071,615	29

N:o 3.

inkomster och utgifter år 1897.

		Kronor.	ö.
Utgifter:			
<i>Riksdags- och revisionskostnader samt aflöningar m. m.:</i>			
Riksdags- och revisionskostnader	580,000: —		
Kostnader för Riksdagens hus	25,000: —		
” ” ” bibliotek	3,000: —		
Löner, arvoden och expenser vid riksgäldskontoret	73,575: —		
Löner & indragnings- och pensionsstat vid d:o	19,375: —		
Aflöning, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition	21,250: —	722,200: —	
<i>Annuiteter och räntor:</i>			
Till H. M. Konungen		300,000: —	
<i>Annuitetsanslag:</i>			
1860 års lån emot premieobligationer	Kapital. 123,333: 33.	Ränta. 169,666: 67.	
1880 års 3 $\frac{1}{2}$ % lån	1,524,600: —	3,590,433: —	
1886 ” 3 $\frac{1}{2}$ % ”	237,333: 33.	2,063,942: 22.	
1890 ” 3 $\frac{1}{2}$ % ”	333,777: 78.	1,176,381: 11.	
1894 ” 3 % ”	132,300: —	540,000: —	
	= 2,351,344: 44.	7,540,423: —	
<i>Ränteanslag:</i>			
1887 års 3 $\frac{6}{10}$ % lån 1,744,812: —			
1888 ” 3 % ” 800,000: —	— — —	2,544,812: —	
Till fonden för extra amortering af statsskulden	85,333: 33.		
	= 2,436,677: 77.	10,085,235: —	12,521,912: 77.
Ränta å medgifven och beräknad ännu icke verkställd upplåning		325,400: —	
		Transport 13,869,512: 77.	

	Kronor.	ö.
Transport	13,869,512:	77.
Ränta och amortering å Skåne—Hallands och Malmö—Billeholms jernvägsaktiebolags obligationslån	169,450:	—
D:o å Skåne—Hallands, Mellersta Hallands och Göte- borg—Hallands jernvägsaktiebolags kommunallån	65,400: —	234,850: —
Ränta å Gamla lånet, å konung Carl XIII:s hemgiftskapital samt å Göta kanals reparationsfond, tillsammans 15,050 kr. 70 öre, som för motstående ersättningsbelopp utjemnande upptagas till	15,037:	23.
Lån för tomtreglering i Mariestad	150,000	—
D:o till läroverksbyggnad i Östersund	15,000	—
Vid 1893 års riksdag anvisade medel till odlingslånefonden:		
1897 års anslag	1,000,000:	—
efter afdrag af för samma år beräknade, till kongl. statskontoret inflytande annuiteter å odlingslån	525,500: —	474,500 —
Vid innevarande riksdag anvisade medel till låneunderstöd för enskilda jernvägar:		
1897 års anslag	1,500,000	—
Beräknad behållning vid 1897 års slut	3,812,715	29
Summa kronor	20,071,615	29